

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

місячний огляд

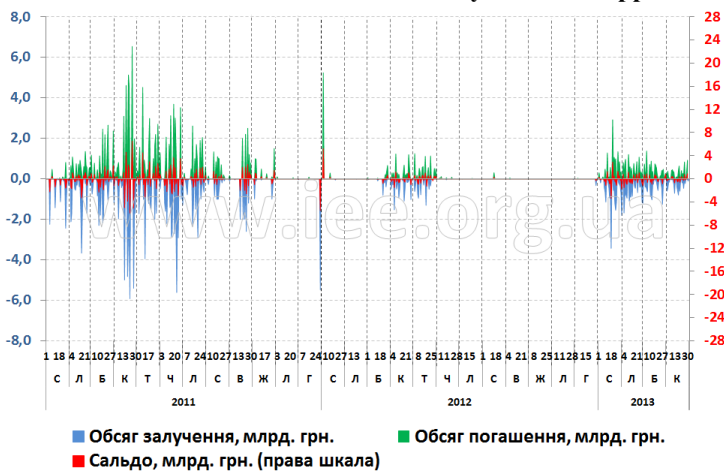
Квітень 2013

У квітні на динаміку показників грошово-кредитного ринку традиційно суттєвий вплив мали операції НБУ з купівлі-продажу цінних паперів на свій баланс, стерилізаційні операції та рух бюджетних коштів.

Вилучення коштів відбувалося через:

- **валютний канал** (від'ємне сальдо інтервенцій НБУ на валютному ринку у квітні становило 193,6 млн. дол. США);
- **проведення НБУ мобілізаційних операцій** – за звітний місяць вилучено 6,5 млрд. грн. (з початку року відповідно 46,6 млрд. грн.). Довідково. НБУ, зважаючи на зростання ліквідності в банківській системі, у січні відновив розміщення депозитних сертифікатів, які, починаючи з червня 2012 року, не використовувалися як інструмент регулювання грошово-кредитного ринку.
- **збільшення урядових коштів у нацвалюті на рахунках НБУ** – на 5,5% до 3,8 млрд. грн.

Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їхній вплив на ліквідність банківської системи у 2011–2013 рр.

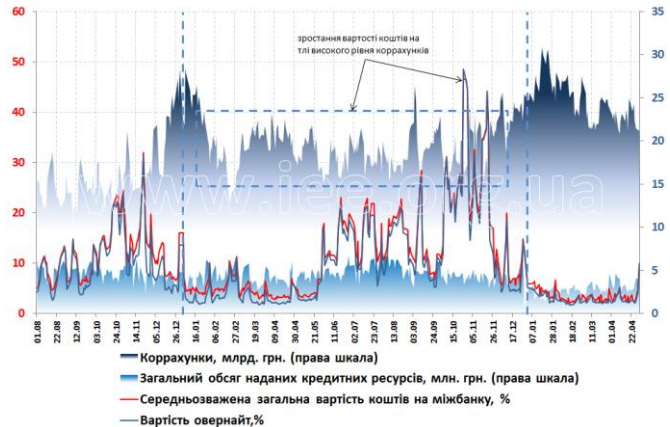
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Надходження коштів відбувалося через:

- **фондовий канал** (у квітні обсяг державних облігацій України (за номінальною вартістю) на балансі НБУ зріс на 30%, або на 4 млрд. грн., – до 126 млрд. грн.);
 - **кредитний канал** рефінансування комерційних банків на загальну суму майже 3,2 млрд. грн., у тому числі кредити, надані шляхом проведення тендера на строк 90/360 днів, – 536 млн. грн., додатне сальдо за якими у квітні становило 435 млн. грн.).
- За напрямками розміщення у компонентах монетарної бази відбулися такі зміни:

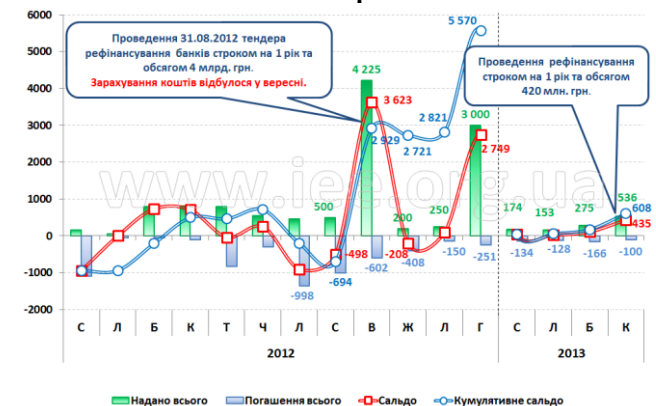
- скорочення обов'язкових резервів на окремому рахунку в НБУ – на 5,7% до 6,6 млрд. грн.;
 - скорочення коррахунків на 12,1% до 20,2 млрд. грн.;
- Довідково. Враховуючи скорочення коррахунків, яке спостерігається з початку року, вартість коштів на міжбанку (овернайт) зросла у квітні до 10% з 2,9% на кінець березня.
- зростання готівки поза банками – на 4,1% до 214,5 млрд. грн.

Динаміка коррахунків та вартості коштів на міжбанківському ринку в 2011–2013 рр., млн. грн., %

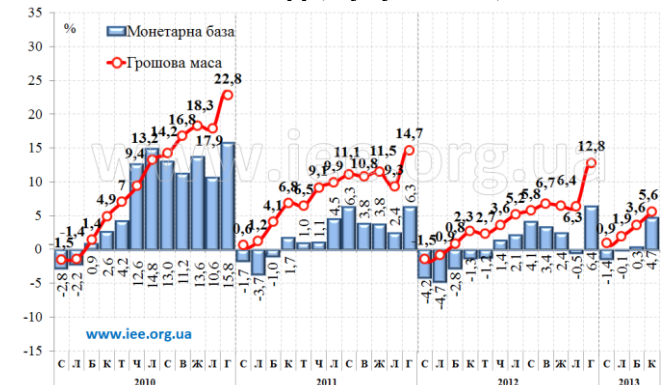
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Обсяги наданих коштів, коштів до погашення та сальдо кредитів рефінансування у 2012–2013 рр., млн. грн.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка монетарної бази та грошової маси в 2010–2013 рр., кумулятивно, %

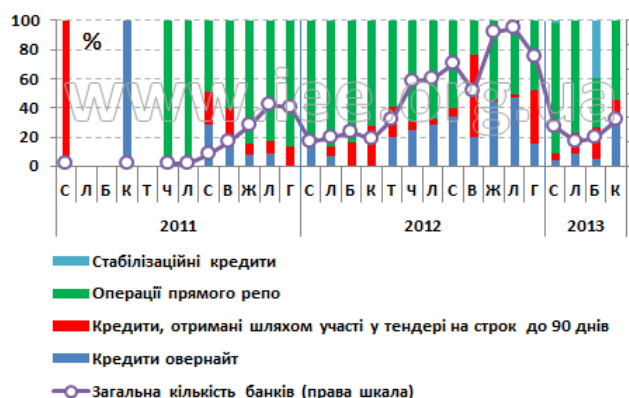

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Таким чином, враховуючи незначні обсяги рефінансування й те, що НБУ продовжує проводити стерилізаційні операції, **монетарна база** зросла на 4,3% до 267,2 млрд. грн. в основному за рахунок готівкової складової.

Довідково. Починаючи з жовтня 2012 р., спостерігається стабільне зростання частки ОВДП на балансі НБУ (на кінець квітня 2013 року – 58%).

Питома вага інструментів рефінансування в його загальному обсязі та загальна кількість банків у 2011–2013 рр., % та од.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

З початку року спостерігається зростання депозитів у нацвалюті на тлі зниження їхньої вартості, що, з одного боку, свідчить про поступове відновлення довіри до нацвалюти, а з іншого – відображає дію преференційних умов резервування коштів для пасивів у нацвалюті. Так, **загальний рівень депозитів** у квітні зріс на 1,3% до 600,1 млрд. грн. лише за рахунок зростання вкладів у **нацвалюті** (на 2,6% до 354,7 млрд. грн.) при скороченні **валютних** вкладів (на 0,5% до 245,4 млрд. грн.).

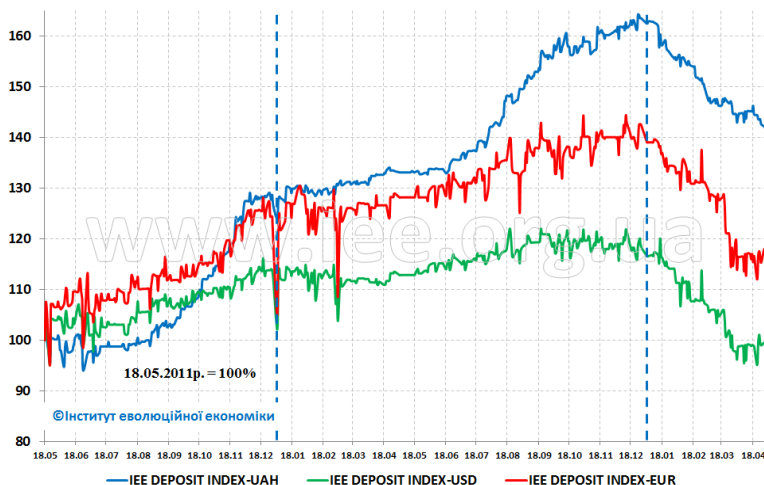
Середньомісячна **ставка за депозитами у нацвалюті** незначно зросла – з 10,6% у березні до 10,8% у квітні, в **інвалюті** знизилася – з 5,6% до 5,3% відповідно.

У квітні обсяг кредитів в економіку зріс на 0,4% до 824,6 млрд. грн. за рахунок кредитів в інвалюті, які зросли на 0,5% до 306,8 млрд. грн., у нацвалюті зросли лише на 0,4 % до 518 млрд. грн.

Середньомісячна **ставка за кредитами в нацвалюті** знизилася з 15,9% у березні до 15,1% у квітні, в **іноземній** – з 10% до 9,9% відповідно.

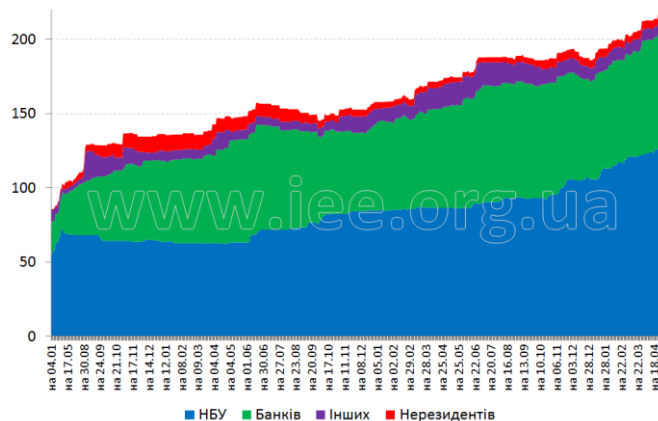
Грошова маса зросла на 2% до 800 млрд. грн.

Динаміка індексів IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR у 2011–2013 рр., %

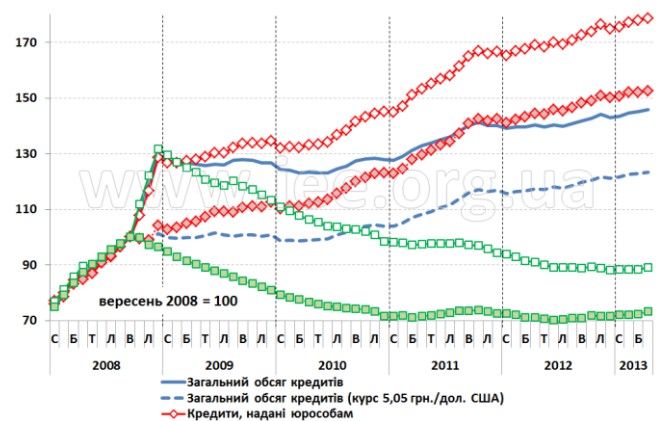
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

ОВДП, які знаходяться в обігу, за сумою основного боргу в розрізі утримувачів у 2011–2013 рр., млн. грн.

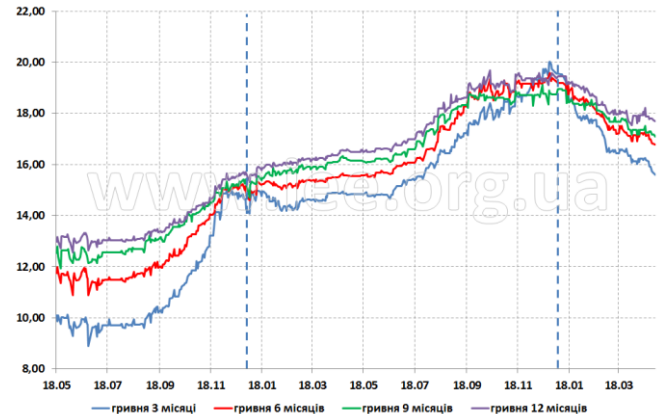
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка кредитування у 2008–2013 рр. (з урахуванням та без урахування девальвації гривні в 2008 р.), %

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб¹ у 2011–2013 рр., % річних

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

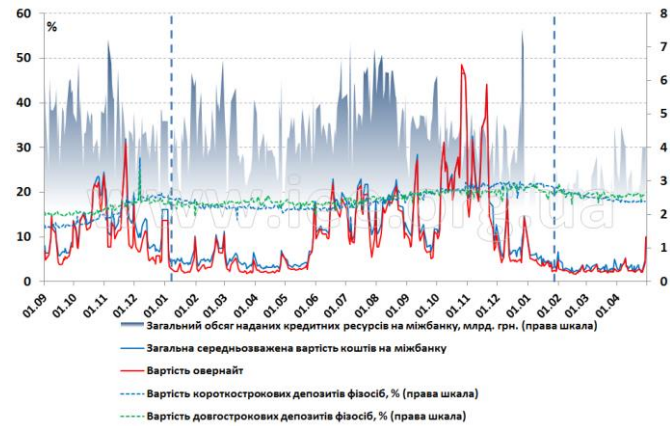
¹ Компанія Thomson Reuters розраховує індикативну ставку «Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) за методикою, розробленою спільно з Національним банком України, на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються провідними учасниками українського ринку банківських депозитів фізичних осіб.

**Значення та зміна IEE DEPOSIT INDEX* у розрізі валют
станом на 01.04.2013**

Індекс		Значення, %		Зміна за місяць, в.п.
IEE DEPOSIT INDEX-UAH	↓	141,8	↓	-2,8
IEE DEPOSIT INDEX-USD	↑	99,0	↑	0,9
IEE DEPOSIT INDEX-EUR	↑	116,8	↑	2,1

* Індeksi IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR розраховуються IEE на основі інформації, яка оприлюднюється НБУ щодо рівня депозитних ставок (за розрахунками агентства Thomson Reuters) як кумулятивні показники динаміки середнього рівня ставок строком 3, 6, 9 та 12 місяців у розрізі валют (гривня, долар США та євро) [«Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб»](#) (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) відносно 18.05.2011 – початку розрахунку UIRD.

**Динаміка вартості коштів на міжбанку та вкладів
фізичних осіб у 2011–2013 рр., %**

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

© 2011 Інститут еволюційної економіки. Всі права захищені.

Цей документ надається винятково як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, висловлені в цьому звіті, мають суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки в зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать тільки Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація й думки правильні або представлені повністю, однак вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації в жодному разі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, оскільки мають суто ознайомчий характер. Автори не несуть жодної відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікацію цього документа в будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)

Літредактор
[Козичко Валентина Миронівна](#)